

2029-6202

902.7
Z-28

1917

ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

170

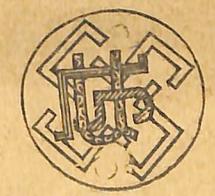
Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր

ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ

ՆԿԱԾ 1914 թ. ՄԻՆՉԵԻ 1917 թ.

15768 P
89451

370
2316-56

902.7
2-28

Թ Ի Յ Լ Ի Ս
Տպարան «ԷԳՕԽԱ» Մուգէյսկի պեր. № 3.
1917

2-28

ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀՈՎԱՆԱԻՈՐՈՂ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

† Նորին Վեհափառութիւն ՄԿՐՏԻՉ կաթողիկոս ամենայն Հայոց.
† Նորին Վեհափառ. ՄԱՏԹԷՈՍ Բ. կաթողիկոս ամենայն Հայոց.
Նորին Վեհափառութիւն ԳէՈՐԳ. Ե. կաթողիկոս ամենայն Հայոց.

Պատահար անդամներ
Ակադեմիկ Նիկողայոս Եակովլևիչ Մարր.
Աղէքսանդր Մելիք-Ազարեան.
Կոմսուհի Պրասկովիա Սերգեևնա Ուլարովա:

Խ Ո Ր Հ Ո Ի Ր Դ

Պատույ նախագահ Աղէքսանդր Մելիք Ազարեան:
Նախագահ՝ Համբարձում Մելիքեան:
Փոխ-նախագահ Հայկանոյշ Մարտիրոսեան:

Անդամներ՝ Վառվառէ Աղիսանեան, Միքայէլ Արամեան, Ռուբէն
Թաղէոսեան, Կարապետ Խալաթեան, Մնացական Խունուհոյ,
Յովհաննէս Սպինդրեան, Գրիստափոր Տէր Սարգսեան,
Անդամ քարտուղար՝ Ե. Լալայեան:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ

Նախագահ՝ Երուանդ Լալայեան
Փոխ-նախագահ Առաքել Բարախանեան:

Անդամներ՝ Աւետիք Եղեկեան, Միսակ Խոստիկեան, Ռուբէն
Մարտիրոսեան, Հայրապետ Մուսայէլեան, Հայկ Յովհաննիսեան,
Մամբրէ Մատէնճեան, Վահան Տէր-Գրիգորեան:

Անդամ-քարտուղար՝ Լևոն Մելիքսէթրէզեան:

ՎԵՐԱՍՏՏՈՒԳԻՉ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ

Ս. Խարազեան, Չ. Մամուլեան, Ա. Յովհաննիսեան, Կ. Շի-
րինեան և Ս. Շիւեան:

Ընկերութեան թանգարանը, գրադարանը և խմբագրատու-
նը գտնուում են Քիֆլիսում, Լեւոնտովեան փողոցում. № 1.
Հասցէն.—Армянское Этнографическое Общ Тифлисъ.

370
2316-56

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր

2 0 8 4

Հ Ն Յ Ո Ց Ը Ջ Գ Ն Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԵԱՆ

Սկսած 1914 թ. մինչեւ 1917 թ.

Հայոց Ազգազրական Ընկերութիւնը 1914 թուից մինչև
1917 թ. սկիզբը, երեք տարուայ ընթացքում ունեցաւ հետեւեալ
գործունէութիւնը, միանգամայն ենթակայ համաշխարհային պա-
տերազմի յարուցած չափազանց աննպաստ պայմաններին.

Լոյս ընծայեց հետեւեալ հրատարակութիւնները.

- ա. Ազգազրական հանդէս. 25 և 26-րդ գրքեր.
- բ. Մարգարիտներ հայ բանահիւտութեան Ե. Լալայեանի Բ.
և Գ. գրքեր.
- գ. Հայաստանի աշխարհագրութիւն. Տէր Յակոբեանի.
- դ. Նիւթեր Հայ Մելիքութեան համար՝ Դոփեանք և Մելիք
Շահնազարեաններ՝ Կարապետ եպիսկոպոսի.
- ե. Յուցակ Հայերէն ձեռագրաց Վասպուրականի Ե. Լալա-
յեանի I պրակ:

Թղթի և տպագրութեան չափազանց թանգութեան պատճա-
ռով Ընկերութիւնը սահմանափակեց իւր հրատարակութիւնները և
ոյժ տուեց զիտական խմբարշտաններին, գրագարանի և թանգարա-
նի հարստացման: Այսպէս՝ 1914 թուին Ե.Լալայեան երկու անգամ
գնաց Վարդաշէն և Նիժ գիւղերը ու ամենայն մանրամասնութեամբ
ուսումնասիրեց ուտիներին ազգազրական-պատմական աեսակէ-
տից և միևնոյն ժամանակ կատարեց պեղումներ:

1915 թ. Ընկերութիւնը կազմակերպեց մի արշաւախումբ
հինգ թիւրքահայ մտաւորականներից, որը 4 ամիս շարունակ այ-
ցելելով փախստականների ապաստանած վայրերը՝ Շնող, Աքորի,
Ղարաքիլիսա, Աղէքսանդրապոլ, Երևան և Էջմիածին՝ հաւաքեց հայ
բանահիւտութեան վերաբերեալ ահագին նիւթ, մօտ 20,000 թերթ,
որ կարող է կազմել 50 ստուար հատոր: Միմիայն հեքիաթների
թիւը հասնում է 874-ի, բացի սրանից կայ նաև կենդանական
վէպին վերաբերեալ բաւականաչափ նիւթ, (մօտ 2 հատորի) ժո-
ղովրդական երգեր և այլն: Այս խմբարշտի ղեկավարութիւնը ձը-
րիարար ստանձնեց Ե. Լալայեան, անդամները՝ որոշ ուձկով՝ Նա-

զարէթ Տէր Մարտիրոսեան, Սենեքերիմ Շարճեան, Արտաշէս Բարսեղեան, Երուանդ Պէգազեան, և Շահէն Աբրահամեան:

Այս խմբարշաւի նիւթականը հողալու համար ընկերութեան դիմումի համեմատ նպաստեցին Թիֆլիսի Նպաստամատոյց ընկերութիւնը և «Մշակի» խմբագրութիւնը, տալով հազարական ըուբլի: Սակայն չորս ամսից յետոյ, երբ նիւթական միջոցները սպառուեցին, Ե. Լալայեան դիմել էր Ս. Էջմիածնի Եղբայրական օգնութեան յանձնաժողովի նախագահ Գ. Ժ. վ. Յովսէփեանին՝ խնդրելով նպաստել՝ արշաւախմբի գործունէութիւնը շարունակելու: Հայր նախագահը խոստացել էր աջակցել և այս պատճառով Ե. Լալայեանը դիմել էր յանձնաժողովի միւս անդամներին, խընդրելով նրանց բարեհաճութիւնը, սակայն երբ Յանձնաժողովը յատկացրել էր 3000 ռ. հայր Գարեգինը չէր կամեցել այդ գումարը յանձնել մեր ընկերութեան, այլ կազմել ձեմարանի ուսուցիչներին մի յանձնաժողով, այդ ուղղութեամբ աշխատելու, սակայն երբ ձեմարանի մանկավարժական ժողովը մերժել էր այդ առաջարկը, պատճառաբանելով, որ ուսուցիչներն ազատ չեն փախստականների ապաստանած վայրերն այցելելու և միևնոյն ժամանակ Ե. Լալայեանի արշաւախումբն արդէն այնքան նիւթ է հաւաքել, որ իրենք սկսելիս անշուշտ կրկնութիւնների մէջ պիտի ընկնեն, հայր Գարեգինը այնուամենայնիւ հրաւիրել էր մի քանի համախոհների և սրանց հետ կազմել մի Ազգագրական յանձնաժողով: Երկար բանակցութիւններից յետոյ Ե. Լալայեանին յաջողուել էր մի հազար ըուբլի ստանալ այդ յանձնաժողովից և մի ամիս ևս շարունակել արշաւախմբի գործունէութիւնը:

Սակայն մի անգամ ևս ցանկանալով լրացնել այդ հաւաքածուն, խորհուրդը դիմեց Վեհափառ կաթողիկոսին, խնդրելով երկու հազար ըուբլի յատկացնել դէպի Պարսկաստանի Սալմաստ և Սոյ գաւառները արշաւախումբ կազմակերպելու: Եւ թէպէտ Նորին Վեհափառութիւնը մեծ համակրանքով վերաբերուեց դէպի այս խնդրը, սակայն խնդրի որոշումը յանձնեց Եղբայրական օգնութեան յանձնաժողովին, որը առանց այլևայլութեան որոշեց տալ մեր ընկերութեան մի հազար ըուբլի և Էջմիածնի Ազգագրական յանձնաժողովին երկու հազար ըուբլի, չնայելով որ վերջինս գրաւոր խնդրել էլ չէր ներկայացրել, այլ միայն նախապատրաստել էր: Ստանալով այս հազար ըուբլին՝ ընկերութիւնս անկարող գտնուեց դէպի Պարսկաստան խմբարշաւ կազմել և որոշեց շատանալ Ալեքսանդրապոլի շրջանում ապաստանած սասունցիներին ուսումնասիրելով:

Այսպէս ուրեմն, թէպէտ ընկերութիւնը չկարողացաւ լիովին հասնել իւր նպատակին՝ հաւաքել հայ բոլոր փախստականներից հայ բանահիւստութեան վերաբերեալ նիւթերը, սակայն մի մեծ գործ կատարեց, պատճառ դառնալով Էջմիածնում կազմակերպելու մի ազգագրական յանձնաժողով: Այսպիսով նա հասաւ իւր այն նպատակին, որին տարիներ առաջ իզուր ձգտել էր, ա-

առաջարկելով բանալ Ազգագրական ընկերութեան ճիւղ և խումբ կազմել ուսումնասիրելու Էջմիածնի գաւառը, հոգ չէ, թէ այդ յանձնաժողովը փոխանակ նպաստելու և համերաշխ գործելու, խանգարեց մեր երկու արշաւախմբի գործունէութիւնը:

1916 թ. ամրանը ընկերութիւնը ցանկանում էր խմբարշաւ կազմել դէպի Մուշ, որի համար և Ե. Լալայեան ստացաւ Մուկուայի Հնագիտական ընկերութիւնից արտօնութիւն պեղումներ կատարելու, այն պայմանով, որ պեղուած իրերը դառնան մեր ընկերութեան սեպհականութիւն, իսկ պեղումների նկարագրութիւնը տպագրուի նաև վերոյիշեալ ընկերութեան հրատարակութիւնների շարքում: Սակայն նիւթականի սղութիւնը և մի քանի այլ հանգամանքներ արգելադրեցին հանդիսացան և խմբարշաւը տեղի չունեցաւ:

Սրա փոխարէն կազմուեց մի ուրիշ արշաւախումբ Էջմիածնի գաւառի հնութիւններն ուսումնասիրելու և լուսանկարելու: Այս նպատակի համար պ. Աստուածատուր Վաչեանը նուիրեց 700 ռ. Տ. Մ. Ղամբարեանը՝ 200 ռ. Մ. Փ. մի հարիւր ըուբլի և Տ. Միրզայեանը 50 ռ. — Արշաւախումբը գործեց 2 ամիս և բազմաթիւ նիւթերի հետ բերեց նաև հինգ հարիւր լուսանկար վանքերի, օրնամենաւորների, տեսարանների և արձանագրութիւնների, ինչպէս նաև 60 հատ ժողովրդական երգեր, Փոնոգրաֆով պըրուած:

Ընկերութիւնը նաև ձեռնարկեց Ե. Լալայեանի ղեկավարութեամբ և մի խումբ հայ նկարիչների մասնակցութեամբ գունաւոր կերպով նկարել և մանրամասն նկարագրել հայերի զգեստները, զարդերն ու յարդարանքը, որի առաջին պրակը արդէն պատրաստ է տպագրութեան:

Թանգարան.— Խորհուրդը անհրաժեշտ համարելով կարելուցն չափ շուտ կառուցանել ընկերութեան թանգարան-զբաղարանի շէնքը, որի համար հողարածին տրամադրել էր Նորին Վեհափառութիւն Գէորգ Ե. ամենայն հայոց կաթողիկոսը և հնգական հազար ըուբլի խոստացել էին նուիրել Տ. Հ. Մարտիրոսեան և պ. պ. Ա. Մելիք-Ազարեան ու Հ. Մելիքեան, խնդրեց բարձր. Բենիկ վարդապետին և Երուանդ Լալայեանին գնալ Բագու և թանգարանական շէնքի համար մեկենասներ գտնել: Եւ սրանց խնդրով էլ խոստացան հնգական հազար ըուբլի նուիրել իբրև մի մի դահլիճի շինութեան վճար հետևեալ անձերը՝ Տ. Հովսէփմէ Ազամեան, Տ. Ե. Սարգսեան և պ. Ա. Վաչեան, Արշակ Ղուկասեան, Նիկողայոս Առաքելեան: Այնուհետև պ. Հ. Մելիքեանի և Ե. Լալայեանի խնդրով յանձն առան մի մի սենեակի ծախք 5000-ական ըուբլի նաև Տ. Եւզենիա Սամուէլեան և պ. Պօղոս Յովսէփեան Ղուկասեաններ:

Միևնոյն ժամանակ կազմակերպուեց գաւառական Մասնաժողովներ, որոնցից իւրաքանչիւրն աշխատում է ձեռք բերել իւր գաւառի վերաբերեալ ազգագրական իրեր: Այս մասնաժողովների ընդհանուր ղեկավարութիւնը յանձնուեց մի առանձին յանձնաժո-

դովի, որի անդամներն են՝ Տ. Հ. Մարտիրոսեան (նախագահ), Տ. Վ. Ալիխանեան (գանձապահ) և Տ. Հ. Լալայեան՝ անդամ-քարտուղար:

Այս գաւառական մասնաժողովները չբաւականացան միայն իրեր հաւաքելով. այլ և սկսեցին իրենց գաւառների ազգագրական երեկոյթներ կազմակերպել, որոնք մեծ ընդունելութիւն գըտան հասարակութեան մէջ:

Թանգարանի համար ստացուած են հետեւեալ նուէրները.

Տ. Վ. Ալիխանեանից՝ Ոգի Հայաստանի և Ս. Էջմիածին պատկերները, մի մատուցարան, մի ասեղնագործ բարձի երես, երկու մութաքի երես, մի համայիլ: Տիկ. Ասլամազեանից 1 մանուլալ: Տ. Փ. Ասլանեանից մի ասեղնագործ թաշկինակ և ասլալցխացի հայուհու մի անթարի: Կոյս Փ. Աղաջանեանից 1 հլու-նագործ քիսա. մի նիզակ, 2 քլիշա: Տ. Փ. Աստուածատրեանից 1 ոսկեթել ասեղնագործ բոխչա: պ. Մ. Արամեանից շուշեցու հանգերձ, մի դաշոյն: Ա. Բարսեղեանից Լեոն թագաւորի արծաթէ դրամ: Կոյս Ե. Բերութեանից թիֆլիզեցու հանդերձի գոշուղ և գօտիկ, 3 էջօ (կլապիտօն հարթելու եղջիւր): Կոյս Կ. Գուրուբեանից 1 հուլունքներով պորտամանէ և 5 պղնձէ դրամ. Տ. Թ. Գրիգորեանից մի բարձի երես: Տ. Թ. Դիւթեանից մի իշիկ: Ս. Երեցեանից մի յախճապակէ շրի աման և մի վառօղաման, Տ. Հ. Եփրեկեանից մի փոքրիկ խուրջիկ: Ա. Զարաւչից մի պղնձէ 1705 թ. շինած ափսէ: Մայրապետ Հ. Թայրեանից մի սափոր և մի կոնք, մի շիրմա, Ս. Էջմիածնի պատկերը, 1 հրովարտակ, 1 պատկեր և մի հին սկուտեղ: Պ. Մ. Իւզբաշեանից շուշեցի կնոջ գլխի զարդարանքի արծաթէ 16 գնդիկներ, մի գոյգ քօշեր, մի գոյգ գուլպայ և մի գոյգ գօշուղ: Տ. Հ. Լալայեանից մի արծաթէ տուփ: Տ. Ա. Խախանեանից թիֆլիզեցու մի գօտի. Պ. Յ. Կարանեանից մի քանդակագործ քար: Տ. Զիվանուց աշըղ Զիւանու ջութակը, մշեցու մի անթարի, մի փոքրիկ ձեռագործ թաշկինակ, մի ֆէս. մի արշին սաւահիր: Աշըղ Զամալից իր գործածած սանթուրը: Ս. Հախումեանից դրամներ՝ Լեոն թագաւորի, արծաթէ, Հեթումի, պղնձէ. պարսից Արշակունիների 8 արծաթէ, արաբական՝ 3 արծաթէ, բիւզանդական 2 ոսկի, 18 պղնձէ, գանազան ազգերի 35 պղնձէ, 4 արծ. ուսական 6 արծ. 13 պղնձէ, և մի արաբական կնիք: Օր. Շ. Հասրաթեանից մի արախչին և մի աղաման: Տ. Ա. Ղազանջեանից 1 անթարի և 1 կնուքի վերմակ: Կոյս Հ. Ղոնեանից մի հին հարթուկ, մի խրխայ, մի անթարի, մի իշիկ, մի շապիկ, մի վարդ, մի դէօշ, 1 գ. մետաքսէ գուլպա, 2 ճակատի աղլուխ: Պ. Շ. Մալայեանից 6 բրոնզէ սպարանջան, 1 ասեղնագործ թաշկինակ, մի նշխարքի կնիք, Հեթում և Լեոն թագաւորների մի մի դրամ, մի համայիլ և մի կոնդակ, Տ. Հ. Մաղաքեանից մի ասեղն. անձեռոցիկ: Օր. Մատակեանից 1 գոյգ գուլպա, մի թիւթիւնի քիսա, մի ծխամուրձի գլուխ: Տ. Ե. Մարգարեանից մի արծաթէ պորտամանէ, 6 արծաթէ և 2 պղնձէ դրամ: Տ. Հ. Մարգարեանից մի ձեռագործ սփողոց: Պ. Լ. Մարտիրոսեանից կովի վզի զարդեր:

Տ. Հ. Մարտիրոսեանից զարաբաղցի հայուհու մի տիկնիկ, 2 ս. սեղն. թաշկինակ: Պ. Ռ. Մարտիրոսեանից 22 կտոր գանազան տեւասակի զգեստներ և 10 կտոր կաւէ ամաններ: Պ. Ն. Մարտիրոսեանից Միհրդատի պղնձէ 1 դրամ և հոովմէական մի արծաթէ դրամ: Օր. Փ. Մելիքեանից 1 գոյգ բաղանիսի նալըն: Տ. Զ. Մեհրաբեանից Հայաստանի ասեղնագործ բարտէզը և «Ոգի Հայաստանի» ասեղնագործ պատկերը: Տ. Շ. Յակոբջանեանից մի Ֆարֆորէ թանգագին խնկաման: Տ. Ե. Յարութիւնեանից մի գոյգ թողուղ: Տ. Վ. Յովհաննիսեանից մի խոնչայ 125 տարուայ: Տ. Դ. Յովհաննիսեանից մի իշիկ, մի շապիկ, 1 գ. գուլպա: Տ. Վ. Նազարէթեանից մի բոխչայ: Տ. Տ. Սրորշիկեանից մի օրօրոցի փորկապ և մի բարձերի փէշկիր: Կոյս Ե. Վարդանեանից 4 ճակատի աղլուղ, 1 ասղի բարձ, 10 փիրփիղօ, 8 ուշիկ: Տ. Մ. Տէր Ասատուբեանից 5 պղնձէ դրամներ: Օր. Մ. Տէր Աստուածատրեանից Լեոն թագ. արծ. մի դրամ: Տ. Մ. Մարուբեանից բաղանիսի մետաքսէ փէշտըմալ մի գոյգ տողաղ, 3 գաւլըշ, մի ճակատի աղլուղ, մի գոյգ երիզ: Տ. Դ. Տէր Մինասեանից մի արծաթէ զուժիկ, վարդեջրի աման, թիւթիւնի քիսա: Տ. Ն. Տէր Միրաբեանից 1 անթարի: Տ. Շ. Տէր Միրաբեանից մի ձեռագիր Սիմէոն կաթողիկոսի արարեալ կտակ և քարոզի մեծի խաչելութեան: Պ. Յ. Տէր Միրաբեանից բիւզանդական արծաթէ և 3 պղնձէ դրամներ: Պ. Տ. Տիգրանեանից մի համայիլ, և արծաթէ դրամ: Տ. Մ. Քաջազնուհուց մի իշիկ և մի գ. գուլպա:

Գրադարան. — Ընկերութեան կովկասագիտական — մարզաբանական գրադարանը մինչև 1914 թ. ունէր 6900 կտոր գիրք, իսկ այժմ ունի 8395 գ., և շարունակում է ստանալ 54 պարբերական հրատարակութիւններ: Գրադարանին արուած նուէրներից ուշագրաւ է Տ. Նատալիա Նունուֆարեանի նուէրը: Յարգելի տիկինը նուէրեց միանուագ մի հազար ըուրլի և խոստացաւ շարունակ տարեկան մի հարիւր ըուրլի նուէրել՝ զբքեր գնելու ի յիշատակ իւր որդի՝ Գէորգի: Այս գումարով գնուեց պ. Լէօի հարուստ գրադարանի մի մասը:

Երջանկայիշատակ Եսայի Թիւնիբէկեան իւր կենդանութեան ժամանակ խոստացել էր կարգադրել, որ իւր մահից յետոյ իւր ամբողջ գրադարանը նուիրեն մեր ընկերութեան: Եւ յիրաւի, նրա ամուսին յարգելի տիկին Եղիսաբէթ Աբրահամեան Թիւնիբէկեանը նուիրեց մի պահարան և 193 կտոր գիրք: Ստացուեց նաև Կ. Խալաթեանից մի ձեռագիր յայսմաւուրք, Ա. Բէկ-Յովսէփեանից — Ղարաբաղի Մելիք-Շահնազարեանների վերաբերեալ վաւերաթղթեր՝ 3 թերթից բաղկացած և մի կնիք, Մ. ա. ք. Մելեանից Մատթէոս աւետարանի մեկնութեան ձեռագիր, Ա. Մելիք-Ազարեանից 10 կոնդակ, Տ. Զ. Մեհրաբեանից դաշնակցութեան դատաւարութեան ամբողջ գործը, Յ. Շահագիզ Կամսարականից պարսկական 2 ֆարման, Ս. Տէր Յակոբեանից 1 ձեռագիր բառարան XVII դարու, Տ. Կ. Փոնդոյեանից Յովսէփ Փոն-

դոյեանի ձեռագիրները: Ընկերութիւնը նուէր ստացաւ նաև Պետրո-
գրադի գիտութեանց ձեռարանի մի շարք հրատարակութիւններ .
ինչպէս «Византийскій вѣстникъ» բոլոր գրքերը. «Христиан-
скій востокъ», «Извѣстія Академіи Наукъ», Պետրոգրադի Հնա-
գիտական Ընկերութեան և Հնագիտական Յանձնաժողովի «Из-
вѣстія»-ները և Մոսկուայի Հնագիտական Ընկերութեան «Мате-
риалы по археологіи Кавказа».

Նաև ստացուել են	Յ. Չաթալբաշեանից 43 գ.
Ա. Արարատեանից 3 գիրք.	Տ. Մ. Աբեանից 1 գիրք.
Դ. Աւան—Իւզբաշեանից Լինչի	Պ. Ամբրոսիոս Սբորչիկեանից 115
«Арменія».	կտոր գիրք.
Բժ. Ա. Բուզուզեանից 12 գ.	Տ. Սակայեանից 70 կտոր գ. և
Կոյս Ե. Բերութչեանից 2 գ.	յիշատակ իւր ամուսնու:
Գանձակի վիճակագրական ա-	Մ. Սուլեանից 3 գ.
տեանից 5 գիրք.	Տ. Ն. Վարդապետեանից «Մուրճ»
Ե. ա. ք. Գեղամեանից 10 գ.	1901—6 թ.թ.
Ս. Գուլիշամբարեանից 11 գ.	Տ. Մ. Տէր Ասատուրեանից 2 գ.
Տ. Ն. Գուլուխանեանից «Մշա-	Հ. Տէր Աստուածատրեանից 3 գ.
կի» 1913 և 1914 թուակ.	Ս. Տէր Յակոբեանից 14 գ.
Յ. Չոհրաբեանի ժառանգներից	Ք. Տէր Սարգսեանից 1 գ.
7 գիրք.	Ն. Մարրից 4 գ.
Իշխ. Մ. Թումանեանից 8 գ.	Տ. Հ. Մարտիրոսեանից 132 գ.
Ե. Լալայեանից 35 գ.	Մ. Մեբուրնութեանից 92 գ.
Լէօից 3 գ.	Տ. Վ. Մելեանից 56 գիրք
Տ. Վ. Մատուրեանից 60 գ.	Լ. Մելիք Աղամեանից 8 գ.
Կ. և Յ. Կոստանեաններից 2 գ.	Տ. Թ. Միրզայեանից 53 գ.
Տ. Մ. Ղարաշեանից 5 գիրք:	Մ. Միրզայեանից 11 գ.
Կոյս Հ. Ղոնեանից Խաթաբալա	Լ. Քալանթարից 3 գ.
4 տարուայ, Մախլաս 1 տ.	Գ. Քալանթարեանից 40 գ.
և 44 գիրք:	Վ. Քանանեանից 6 գ.
Կ. Մաղաբեանից 1665 թ. Իվոու-	Քուչուկ Յովհաննիսեանից 5 գ.
նուով տպագրուած մի շա-	Մ. Բիւրքչեանից Աստուածա-
րակնոց	շունչ 1733 թ. տպագր.
Լ. Մսերեանից «Փարոս», և Տ. Կ. Փոնդոյեանից 58 գ.	
«Փարոս Հայաստանի».	

Դասախօսութիւններ. — Խմբագրական մասնաժողովը իւր
աշխատակից անդամների հետ պարբերաբար ունեցել է գիտա-
կան զրոյցներ, կարգացել և քննադատել է այս ժողովներում քն-
կերութեան հրատարակելիք բոլոր երկերը: Բացի սրանից Ընկե-
րութիւնը կազմակերպել է հրատարակական նիստեր, ուր կար-
գացուել են հանրամատչելի դասախօսութիւններ: Բոլոր դասա-
խօսութիւնների մուտքը ձրի է եղել:

Այս դասախօսութիւններից յիշենք մի քանիսը.

Մ. Արեղեան. — 1) Գրիգոր Նա-	գէտ հայեր:
րեկացի: — 2) Կարապետ	Հ. Մուսայելիսան. Համայնական
եպ. Տէր Մկրտչեանի գրա-	հոգատիրութիւնը Անգրիով.
կան գործունէութիւնը:	Լէօ. — Վաճառականութեան դե-
Ս. Լալայեան. — 1) Բաֆֆին և	րը հայոց քաղաքակրթ. մէջ:
հայ Մելիքութիւնը: 2) Քարէ	Մ. Մոստիկեան. — 1) Յունա-
դարը Հայաստ. 3) Ուտիներ	կան փիլիսոփայութ. Հա-
Բ. Իշխանեան. — Կովկասի ժո-	յաստանում. — 2) Գրիգոր
ղովուրդների տերրիտո-	Մագիստ. իբրև փիլիսոփայ:
րիական բաժանումները և	Հ. Յովհաննիսեան. 1 Հայ պատ-
պրոֆեսիօնալ-հասարակա-	մագիրների պատմա-փիլի-
կան կազմը:	սոփայակ. աշխարհայեացքը:
Ս. Կանայեան. — Մերձաւոր ա-	2) Հայերի զաղթականութիւնը:
մուսնութիւն և քաղմա-	3) Հայերի յարաբերութ. արև-
կնութիւն քրիստոնեայ Հա-	մտեան ազգերի հետ:
յաստանում:	Ա. Շահնազարեան. Գ. Սրուանձ-
Ճերմակ. Բումանիայի հայերը.	տեանի գրական գործու-
Մ. Վ. Մարտուտեան. Հայոց	նէութիւնը:
հնագոյն քաղաքակրթ. ըստ	Ա. Բալանթար. Ազգագրական
լիզուի:	նիւթեր Սունդուկեանի եր-
Լ. Մելիքսէթ-բէկեան. Հայա-	կերում:
գէտ վրացիներ և վրացա	

Ընդհանրապէս Կովկասագիտական եւ մասնաւորապէս
հայագիտական դասընթացներ երկու սեռի համար. Ընկերու-
թիւնը 1916 թ յունիսի 7-ին զիմեց պատշաճաւոր իշխանութեան
և ներկայացնելով խմբագրական մասնաժողովի մշակած ընդհան.
րապէս կովկասագիտական և մասնաւորապէս հայագիտական դաս-
ընթացների կանոնադրութիւնն ու մանրամասն ծրագիրը խնդրեց
թոյլտուութիւն, որ երկարատե ձեւականութիւններից յետոյ վեր-
ջապէս 1917 թուի մարտի 11-ին թոյլատրեց: Դասընթացները
լինելու են երկսեռ ունկնդիրների համար, բացուելու են Թիֆ-
լիսում և աւանդուելու են հետեւեալ առարկաները. 1) Կովկասի
և մասնաւորապէս Հայաստանի աշխարհագրութիւն. 2) Կովկասի
և մասնաւորապէս Հայաստանի հնագիտութիւն. 3) Կովկասի
պատմութիւնն ու քաղաքակրթութիւն. 4) Հայոց պատմութիւն.
5) Կովկասի ազգերի կրօնների պատմութիւն. 6) Հայոց հին և նոր
գրականութեան պատմութիւն. 7) Հայոց ազգագրութիւն. 8)
Վրաց ազգագրութիւն. 9) Հայ-վրացական ճարտարապետութիւն.
10) Հայկական բարբառախօսութիւն:

Դասընթացները գրուած են Նորին Սրբութիւն Գէորգ Մ
ամենայն հայոց կաթողիկոսի բարձր հովանաւորութեան տակ,
որից և ստացուած է օրհնութեան կոնդակ:

Ընկերութիւնը 1916 թ. մայիսին մասնակցել է Պետրոգրադի առաջին հայկական համագումարին՝ պատգամաւոր ուղարկելով պ. պ. Ն. Մելիքեանին և Ե. Լալայեանին:

Ընկերութեան նիւթական դրութիւնը

Ընկերութիւնը մուտք և ելք է ունեցել.

	մուտք	ելք
1914 թ.	3613 ր. 82 կ.	3472 ր. 30 կ.
1915 թ.	8165 ր. 63 կ.	8722 ր. 75 կ.
1916 թ.	9026 ր. 55 կ.	7530 ր. 55 կ.
	20806 ր.	19725 ր. 60 կ.

Ընկերութեան մուտքը գոյացել է

Մշտական անդամներից 295 ր. + 1560 ր. + 1540 ր. = 3395 ր.
 Տարեկան անդամներից 174 ր. + 234 ր. + 333 ր. = 741 ր.,
 Գրքերի վաճառումից 362 ր. 17 կ. + 162 ր. 63 կ. + 145 ր. 55 կ. = 670 ր. 55 կ. = 670 ր.

Ձեռագրաց ցուցակի բաժ. 515 ր. + 925 = 1440 ր.

Մի օպերային ներկայացումից 1914 թ. 1028 ր. 65 կ.

1916 թ. Ախալքալաքցիների ազգագր. երեկոյթից 108 ր.

Ալէքսանդրապոլցիների ազգ. երեկ. 40 ր.

Նուէրներ եղել են, 1914 թ.

Պ. Ա. Տէր Յակոբեանից «Հայաստ.» աշխ. հրատ.	560 ր.
Իշխ. Պ. Երկայնաբազուկ Արղութեանից 3 մանիկէն շին	180 ր.
Տ. Հ. Մարտիրոսեանից՝ Մարգարիտների Բ. գիրքը հրատարակելու 500 ր. և 100 ր. ընդամենը	600 ր.
Պ. Ա. Մելիք-Ազարեանից	200 ր.
Բ. Փոխադարձ Վարկի ընկ.	30 ր.
Թիֆլ. Քաղաքային Վարկի ընկ.	50 ր.
Պ. Հ. Մելիքեանից	120 ր.
	Ընդամենը 1740 ր.

1915 թ.

Պ. Հ. Մելիքեանից	500 ր.
Տ. Հ. Մարտիրոսեանից «Մարգարիտների» Գ. գ. հրատ.	500 ր.
Պ. Ռ. Մարտիրոսեանից ֆոնոգրաֆ գնելու	100 ր.
Ա. Վաչեանից «Նիւթեր Հայ մելիք.» Բ. պր. հրատ.	200 ր.
Վասպուրականի ձեռագրաց ցուցակի հրատարակութեան համար՝ յատուկ նուէր.	
ա) Եգիպտոսի Հայկ. Բարեգործական Միութիւնից	294 ր.
բ) Պ. Տ. Աֆրիկեանից	300 ր.
գ) Մի անձից	1000 ր.

Հայ փախստականներից բանահիւսութեան վերաբերեալ նիւթեր հաւաքելու համար.

ա) Նպաստամատոյց Ընկ.	1000 ր.
բ) «Մշակի» խմբագրութիւնից	1000 ր.
	Ընդամենը 4894 ր.

1916 թ.

Տ. Ն. Նունուֆարեանից ի յիշատակ իւր որդի Գէորգի յատկապէս գրքեր գնելու.

Էջմիածնի դաւառը ուսումնասիրելու համար՝

Պ. Ա. Վաչեանից 700 ր. Տ Մ. Ղամբարեանից, ի յիշատակ իւր ամուսնու 200 ր. Մ. Փ. -ից 100 ր. և Տ. Ն. Միրզայեանից 50 րուբլի, ընդամենը 1050 ր.

Ազգագրական Հանդիսի 26-րդ գիրքը հրատարակելու համար, պ. պ. Ա. Մելիք-Ազարեանից, Հ. Մելիքեանից, Մ. Սունուցից և Կ. Խալաթեանից 300-ական րուբլի 1200 ր.

Վասպուրականի հայերէն ձեռագրաց ցուցակի II պրակը հրատարակելու, պ. պ. Յ. Շապուրեանից և Գէնջոլեան եղբայրներից 2000 ր.

Հայ փախստականներից հայ բանահիւսութեան վերաբերեալ նիւթեր հաւաքելու՝ ս. էջմ. Եղբ. օգնութիւնից 1000 ր.

Վասպուրականի ձեռագրների մանրանկարներն արտանկարելու համար պ. Մ. Արամեանից 300 ր.

Վասպուրականի ձեռագրաց ցուցակի համար նուէրներ պ. պ. Մ. Արամեանից, Մ. Աւագեանից, Տ. Մ. Արեանից, Պ. Մատուրեանից, Գ. Զիլինգարեանից, Ռ. Մարտիրոսեանից, և Հ. Մելիքեանից 100-ական րուբլի, ընդամենը 700 ր.

Տ. Մ. Խարաղեանից ի յիշատակ իւր ամուսնու 100 ր.

Պ. Գ. Զիլինգարեանից 100 ր.

Պ. Ա. Ամիրաղեանից 50 ր.

Պ. Գ. Տէր Խաչատրեանից 50 ր.

Պ. Յ. Զիււնեանից 25 ր.

Ընդամենը՝ 7675 ր.

Պ. Ա. Մելիք Ազարեան ձրիաբար գրել է ընկերութեան տրամադրութեան տակ իւր տան երեք սենեակներից բաղկացած նկուղը՝ ընկերութ. հրատարակութիւնների պահեստ դարձնելու:

Ընկերութիւնը պարտք է համարում խորին շնորհակալութիւն յայտնել վերոյիշեալ նուէրատուներին:

Ընկերութեան ծախքերը եղել են.

Գրադարան-թանգարանի սենեակների վարձ՝ 1914 թ. 840 ր. այնուհետև 960 ր. ընդամենը 2760 ր.

Գրադարանապետին ոռճիկ 1914 թ. 185 ր. 1915 թ. 271 ր. 1916 թ. 262 ր. ընդամենը 718 ր.

Էլէքտրական լուսաւորութեան տարեկան 50 ր. ընդ. 150 ր. Փոստի՝ 67ր. 94 կ. + 78ր. 29 կ. և 43ր. 35կ. ընդ. 189 ր. 58.

Յայտարարութ. 59 ր. 98+117 ր. 43 կ. +36 ր ընդ. 213 ր.	
Դասախօսութ. 45 ր. +13 ր, 50 կ. +115 ր 10 կ ընդ. 173 ր. 60.	
Խմբարշտանների վրայ. 1915 թ. 2000 ր. 1916 թ. 455 ր. և	
1132 ր 85 կ ընդամենը	3587 ր. 85 կ.
Հրատարակութիւնների վրայ,	6554 02
Որից Ազգ. հանդէս 25 գրքի վրայ	1100 68
Մարգարիտներ Բ գիրք	630
» » Գ գրքի	652 51
Նիւթեր հայ մելիք Բ. պր.	219 78
Յուցակ ձեռագրաց Վասպուրականի	2068 60
Ազգ. Հանդ. 26-րդ գրքի	1323 35
Հայաստանի աշխարհ.	560 —
Թանգարանի վրայ. 220+339 90+349 70 ընդամ.	909 60
Գրագարանի վրայ 55 50,+159, 46+1100 ընդամ.	1314 96
Մանրանկարների	325 —
Պետրոզդարդի Համագումարին մասնակցելու	200 —

Ա Ն Դ Ա Մ Ն Ե Ր

Աշխատակից անդամներ

1 Ռ. Աբրահամյան	19 Յ. Մանանդեան
2 Մ. Աբեղիան	20 Մեսրոպ եպիսկոպոս
3 Ն. Ադոնց	21 Ս. Մելիքեան
4 Ն. Աղբալեան	22 Գ. Միրզայեան
5 Հ. Աճառեան	23 Գ. ծ. վ. Յովսէփեան
6 Գ. Բաշինջաղեան	24 Ե. Շահազիզ
7 Լ. Գեանջեցեան	25 Ա. Յովհաննիսեան
8 Դիոնիսիոս վ. Կալատուղեան	26 Ա. Շահնազարեան
9 Ս. Եղիազարեան	27 Խ. Սամուէլեան
10 Ե. Թաղէոսեան	28 Գ. Սուրէնեան
11 Մ. Թերլէմեզեան	29 Ս. Տէր Աւետիսեան
12 Թ. Թոռամանեան	30 Ս. Տէր Յակոբեան
13 Գ. Իփէկեան	31 Գ. Տէր Մկրտչեան
14 Ս. Լիսիցեան	32 Ս. Տիգրանեան
15 Գ. Լեոնեան	33 Տիրայր վարդ
16 Խաչիկ ծ. վարդ.	34 Պ. Ֆեովաճեան
17 Ս. Կանայեան	35 Ա. Լոռու Քալանթար
18 Կ. Կոստանեան	36 Ռ. Մելիքեան

- Մշտական անդամներ
- Ազիզեան Կատարիկե
 - Ալիսաբեան Վառվառե
 - Աղաճաճեան Հեղինե

- Առաքելեան Գրիգոր *
- Աստուածատրեան Գէորգ
- Աստուածատրեան Միքայէլ
- Արամեան Արամ

*) Ընդգծածները վճարել են հարկւրական ուղղի. միւսները յիսուանական.

- Արամեան Սողոմոն
- Արամեան Թամարա
- Ալիսաբեան Եզնիկ Թահանայ
- Աւան-Իւղբաղեան Դանիթ-Խան
- ԱՖրիկեան Խաչատուր
- + Բաբայեան Աւետիք բժ.
- Բարխուդարեան Արշակ
- Գառնիկեան Թագուոր
- Գէորգեան Մամիկոն
- Գէորգեան Նունէ
- Դոլուխանեան Նունէ
- Զարգարեան Արիստակ. բժ.
- Զարգարեան Աւետիս
- Զարգարեան Զաքար քահ.
- Զարիան Իզաբէլլա
- Էնֆիաճեան Արտաշէս
- Թայիրեան Հռիփսիմէ մայր.
- Իշխ Թումանեան Մարիամ.
- Թումանեան Յովհաննէս
- Թոնեան Արտաշէս
- Իզաբաղեան Մովսէս
- Իփալեան Գասպար
- Լազարեան Մարիամ
- Լալայեան Երուանդ
- Լալայեան Հայկանոյշ
- Խարաղեան Մարգիս
- Խաչատրեան Թեան
- Խուրուեց Գայիանե
- Խունուեց Մնացական
- Մատուրեան Եփրեմ
- + Կարա-Մուրզա Յովսէփ
- Կարապետեան Յովհաննէս
- Կոյեալեան Միքայէլ
- Հայրապետեան Արիստղ. բժ.
- Կոյս Արեան Հռիփսիմէ
- Ղորղանեան Ֆլորա
- Մարտիրոսեան Հայկանոյշ
- Մարտիրոսեան Ռոստոմ
- Մարտիրոսեան Ռուբին
- Մարտիրոսեան Լեւոն
- Մամուլեան Զաքարիա
- Մանուէլեան Ստեփան
- Մելիքեան Համբարձում
- Մելիքեան Մարիամ
- Մելիքեան Մարգարիտ
- Մելիք-Ազարեան Աղեքսանդր
- Մելիք-Ազարեան Արփեմիկ
- Մելիք-Կարապետեան Արշակ
- Մէլիքսէթրէկեան Լեոն
- Մեհրաբեան Արամ
- Մեհրաբեան Գրիգոր
- Յակոբեան Պետրոս
- Յակոբեան Մկրտիչ
- Յարութիւնեան Սամսոն
- Յովաննիսեան Շուշանիկ
- + Նունուֆարեան Մարգիս
- Նունուֆարեան Նատալիա
- Նիկողոսեան Մարտիրոս
- Շիրինեան Կարապետ
- Շիւեան Սիմէոն
- Չաթալբաղեան Յովակիմ
- Չիլինգարեան Գեորգ
- + Պոստեան Պերճ
- + Չաղէթեան Աղէքսանդր
- Սողոմոնեան Սրբուհի
- Սամուէլեան Խաչատուր
- + Սարգիսեան Վաղարշակ
- Սիլիկեան Սոփիա
- Սերբերիկեան Յովհաննէս
- Սերբերիկեան Նունէ
- Ստեփանեան Յակովբ
- Վարդապարեան Փիլիպպոս
- Վարդանեան Մարտիրոս
- Քալանթարեան Սոփիա
- Քալանթարեան Յովհաննէս
- Քալանթարեան Մկրտիչ
- Քարիմեան Համբարձում
- Տեր Մարգարեան Գասպար
- Տեր Մարգարեան Շուշանիկ
- Տեր Յակովբեան Աւետիք
- Փանեան Աւետիք
- + Փրիզանեան Գրիգոր

Բ Ա Գ Ի Ո Ւ Մ

- Աղամեան Յովհաննէս
- Աղամեան Հեղինէ
- Ասլանեան Ոսկի
- Ասլանեան Սամուէլ
- Աւագեան Մանուշար
- Արամազդ ընկ.
- Բուզուղեան Արսէն
- Գասպարեան Արշաւիր

100. Թորոսեան Սարգիս
 101. Թումայեանց Նիկողայոս
 102. Թումանեան Արշակ
 103. Թումանեան Եղիսարէթ
 104. Թումանեան Մարգարիտ
 105. Թումանեան Սոփիա
 106. † Թումանեան Գրիստափոր
 107. Խաչատրեան Գրիգոր
 108. Խոջամիրեան Յակոբ
 109. † Ծատուրեան Յովհաննէս
 110. Ծատուրեան Շամիլ
 112. Ծատուրեան Պատուական
 113. Կոստանեան Գեղամ
 114 Կրասիլնկեան Հեղինէ
 115. Ղազարեան Աւետիս
 116. Մալափեան Կատարինէ
 117. Մալափեան Պետրոս
 118. Մելիքեան Տիգրան
 119. Մելիքեան Նիկտեյիս
 120. Յակոբեան Վարդուհի
 121. Յակոբեան Բաղդասար
 122. Շաքիտանեան Աւետիս
 123. Շաքիտանեան Իզաբէլա
 124. Շաքիտանեան Մկրտիչ
 125. Սարգսեան Եղիսարէթ
 126. Սարգսեան Գրիստափոր
 127. Սարումեան Ներսէս
 128. Սերոբեան Բազրատ
 129. Վաչեան Աստուածատուր
 130. † Վաչեան Մարիամ
 131. Տէր Բազրատարեան Արէլ
 Գ. ԱԳՈՒԼԻՍՈՒՄ
132. Հախնազարեան Սարգիս
 133. Ներսիսեան Աւետիք
- Դ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՊՈԼՈՒՄ
- 134 Կամարական Կարապետ
 135. Շաթիրեան Աղէքսանդր
 Ե. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՌՈՒՄ
136. Մուրաֆեան Յովնանջան
 137. Սանդալեան Եղբայրներ
 ԲԱԹՈՒՆՈՒՄ
- 138 Մերուոնութեանց Մի-
 բայէլ

- ԱԽԱԼՔԱԼԱԲՈՒՄ
139. Տէր Գրիգորեան Ջալալ
 140. Շեխոյեան Յովհաննէս
- ԵՐԵՒԱՆՈՒՄ
141. Երևանի թեմ. գլորոց *)
- Է. ԵՒՏՈԿԻԱՌՈՒՄ
142. Շաւարշ ծ. վ. Սահակեան
- Ը. ԷՋՄԻԱՄՆՈՒՄ
143. Գանջեցեան Լևոն
 144. Չուլոյեան Արէստակէս վ.
 145. Յովսէփեան Գ. վարդապետ
 146. Տէր Ղազարեան Արէլ
 147. Արսէն վ. Ղատշեան
 Թ. ԽԵՐՍՈՆՈՒՄ
148. Իշխ. Արղութեան Երկայ-
 նաբազուկ Պարէտ
- Ժ. ԿԱՐՍՈՒՄ
149. Պապովեան Յովհաննէս
- ԿԱՅԻՐԷՆՈՒՄ
150. Մէթէմէտեան Արմենակ
- ՂՋԼԱՐՈՒՄ
151. Աստուածատուր Բէկ-Յով-
 սէփեան
- ՆՈՐ ՆԱԽԻՋԵՒԱՆՈՒՄ
152. Շապշնիկեան Յովհաննէս
- ԺԲ. ՀԻՆ ՆԱԽԻՋԵՒԱՆՈՒՄ
- 153 Ջամփուլաղեան Եսայի
 154. Ջամփուլաղեան Միքայէլ
 ԺԳ. ՄՈՍԿՈՒԱՅՈՒՄ
- 155 Ժամհարեան Նիկողայոս
 156 † Շահազիզեան Սմբատ
 157 † Պապովեան Եղգիկ
- *) Նուէր Սմբատ Շահազիզից

- ՊԵՏՐՈՔՐԱՏՈՒՄ
- 158 Ասրիբեկեան Աղեքսանդր
 159 Գանջեցեան Հայկ
 160 Ղաւկասեան Պողոս
 161 Ղուկասեան Աբրահամ
 162 Ղուկասեան Յակոբ
 163 Պապաշանեան Թամարա
 164. Պապաշանեան Միքայէլ
 165. Պատկանեան Սիրովրե
 166. Սարուխանեան Առաքել
 167 Պետրոգրադի Եկատերինա
 Բ. լեոնային ճեմարանի ուսա-
 նողների Հայկական խմբակ
 ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱՋ
- 168 Չարխչեան Լևոն
- ՏԱՐԵԿՎՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ
 1916 թ.
- 169 Տ. Աբովեան Վիկտորիտ
 170 Աբրահամեան Մարիամ
 171 Ալիբէկեան Նունէ
 172 Տ. Միրաղեանց
 173 Առուանեան Հոփսիմէ
 174 Առուանեան Տիրուհի
 175 Աբրահամ Ստեփան
 176 Աւթանդիլեան Հեղինէ
 177 Բերբերեան Մինաս
 178 Բէկ-Յովսէփեան Աստղիկ
 179 Գրիգորեան Թադուհի
 180 Գիւղալեան Երանուհի
 181 Էլիբէկեան Աստղիկ
 182 Էփրիկեան Հոփսիմէ
 183 Թաղէոսեան Ռուբէն
 184 Իսահակեան Մ.
 185 Խալաթեան Մկրտիչ
 186 Խախանեան Արծուիկ
 187 Խանաղեան Աննա
 188 Կալատուղեան Դիոնիսիոս վ.
 189 Խալաթեան Կարապետ
 190 Հասրաթեան Շուշանիկ
 191 Յովհաննիսեան Նունէ
 192 Նաւասարդեան Բ. բժ.

- 193 Շահ-Նազարեան Գրիգոր
 194 Շիրինեան Աղանի
 195 Փաշալեան Աննա
 196 Պետրոսեան Արտեմ
 197 Պողոսեան Գէորգ
 198 Ջամաղեան Արշակ
 199 Ջիվանեան Յովհաննէս
 200 Ջիվանշիրեան Եղբարք
 201 Սահակեան Ս. ա. ք.
 202 Սարիբէկեան Սինաքսար
 203 Սահաթչեան Անտիտ
 204 Սաֆարեան Նատալիա
 205 Բաջազնունի Մարիամ
 206 Հախնազարեան Աւետ
 207 Ղարաշեան Մարիամ
 208 Ղլիթչեան Սաթենիկ
 209 Մարգարեան Հոփսիմէ
 210 Մարգարեան Եղիսարէթ
 211 Մարգարեան Յովհաննէս
 212 Մալխասեան Նազիկ
 213 Մաղաքեան Չարէլ
 214 Մաղաքեան Հայկանոյշ
 215 Մաղաքեան Աշխէն
 216 Մելիք Շահնազարեան Լևոն
 217 Մեհրաբէկեան Վահան
 218 Մեծատունեան Սիրանոյշ
 219 Մեծատունեան Գայիանէ
 220 Մեհրաբեան Ջանազան
 221 Մլէիք Շահնազարեան Սա-
 մուէլ
 222 Տ. Միլեան Վառվառկ
 223 Մինասեան Սոփիա
 224 Մինասեան Վեհանոյշ
 225 Յարութիւնեան Երանուհի
 226 Յովհաննիսեան Գայիանէ
 227 Յովհաննիսեան Դշխուհի
 228 Սողոմոնեան Սարգիս
 229 Սպենդիարեան Յովհաննէս
 230 Տէր-Միրաքեան Շուշանիկ
 231 Տէր-Գրիգորեան Երանուհի
 232 Տէր-Մինասեան Դոխիկ
 233 Տէր-Սարգսեան Գրիստափոր
 234 Տօնականեան Մարիամ
 235 Բանանեան Սրբուհի

6808

ՄՈՒՏԲ

17 Ստալինի անդամներից	1700
60 տարեկան անդամներից	360
Գրքերի վաճառուներից	305
Հանդ. Արքար Անանյանի կողմից	1000
Էջմիածնի եղբայր. օգն. յանձնաժողովից յատուկ գումար փախուսականներին ուղղմամբ	1000
S. Ն. Մարտիրոսյանից՝ յատուկ գումար վախուսականներին	1500
Յորի արքունի հրատարակչու	500
և՛ «Մարտիրոսներ» IV գիրքը հրատ.	500
S. Ն. Կոնյուսյանից յատուկ գումար՝ գիրք ֆն. 100	100
Շաղկապներից և Գենդ. օրենսներից ստացուած յատուկ գումար Յիսապուց ցուցակը հրատ.	2000
Եղբայրական օգնութ. յանձնաժող. 1916 թ. ստ. գումարի մնացորդը փոխառ. նիւթեր հաւաք.	445
Պատանական մանածոյիների կազմած Ազգայ. բախան երեկոյներից	3000
Մի գրքանից կամ երեկոյից.	1000
Նուէրներ	345
Հայազգիական, գաղթնեաց. համար յատ. նուէրներ	5000
Տաճկանացոց փախուսական. բանահիւսութեան I պը-րակի հրատ. համար յատուկ նուէր	500
Ընդամենը	18,755

Ն Ա Խ Ա Հ Ա Շ Ի Ի 1917 թ.

ԵԼԲ

I. Հրատարակութիւններ.	
ա. Ազգայրական Հանդէսի XXVII գիրքը	1200
բ. Մարտիրոսների IV գիրքը	500
գ. վարդաձորի արքունիք	1500
դ. Տաճկանաց փախուս. բանահիւսութեան	
ա. պրքի հրատարակութիւն.	500
բ. փախուսականների ձեռագրաց ցուցակի Բ. պրակի հրատարակութիւն	2000
գ. Հայերի զգեստների I պը. հրատարակ.	400
դ. Ներքաշտ.	
ա. Տաճկանացոց բանահիւսութ. վերաբեր. նիւթեր հաւաքելու և ուսումնասիրութ. կատարելու.	1445
բ. Հայոց փանքերը արձանագրութիւնները և օրնամանները ուսումնաս. լուսանկարչու	1000
III. Փանդարան.	
Ազգայրական հնարարական կրքեր ֆնելու	3000
IV. Գրագարան.	
S. Կոնյուսյանի յատուկ գումարով պրք. ֆնելու	100
V. Հայազգիական գաղթնեացիների համար	5000
VI. Անհրաճեշտ ծախսեր.	
ա. Փանդարան-գրագարանի սենեակ. վարձ	960
բ. Երեւոյրական լուսատարութեան	50
գ. Գրագարանապետ. գործավարին առճիկ	360
դ. Ծառային առճիկ	300
ե. Փոստի ծախս	50
զ. Յայտարարութիւնների	50
է. Գասախօսութիւնների	300
Ը. Տեղեկագրի տպագրութեան	40
Ընդամենը	18,755

672000

2013

